

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
- ДРЖАВНА КОМИСИЈА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА -

**СТРАТЕГИЈА
ЗА ПРОМОЦИЈА НА СИСТЕМОТ
ЗА ЗАШТИТА НА УКАЖУВАЧИТЕ
ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА**

Скопје, 15 Март 2019

Project Reference Number:
EuropeAid/137402/IN/SER/MK

**СТРАТЕГИЈА
ЗА ПРОМОЦИЈА НА СИСТЕМОТ ЗА ЗАШТИТА НА УКАЖУВАЧИТЕ
ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

ВОВЕД

Во рамките на овој проект беа планирани три елементи со цел да се зголеми јавната свест за укажувањето и информирање на граѓаните за правата и можностите предвидени со Законот за заштита на укажувачи.

За секој од елементите е изработен посебен плански документ:

- Кампања за подигање на јавната свест за промовирање на позитивните аспекти на заштитеното пријавување и улогата на укажувачите
- План за обука и целни групи
- Памфлет за најдобрите практики, системи и процедури за заштитено пријавување

Иако одделно, секој елемент меѓусебно ги поддржува другите:

- 1) Кампањата и памфлетот ќе имаат улога во зголемување на јавната свест за заштитеното пријавување и Законот за заштита на укажувачите, со што ќе се создадат услови за зголемување на бројот на пријави заради заштита на јавниот интерес.
- 2) Соодветно на тоа, обуките на вработените, работодавачите, јавните службеници, судиите, адвокатите, невладините организации и новинарите ќе помогнат да се осигурат дека пријавите од укажувачите се обработуваат правилно, не само заради спроведување на одредбите на Законот, туку и заради негувањето на улогата на граѓаните за зголемување на интегритетот во институциите и во општеството.
- 3) Поголемата посветеност на сите засегнати страни за спроведување на Законот и неговата примена, ќе поттикне повеќе вработени и граѓани да пријавуваат неправилности кои инаку ќе останат непознати на надлежните органи и јавноста.
- 4) Соодветно, зголемувањето на пријави од вработените и граѓаните дополнително ќе ја развие стручноста за заштита на укажувачите, за испитување на примените пријави од укажувачите и за препознавање на пријави поднесени од други побуди (одмазда)

Проектот е дизајниран заради информирање и ангажирање на граѓаните во Република Македонија, односно сите засегнати страни, со цел да се унапреди функционирањето на системот за заштитено пријавување и заштита на укажувачите во земјата.

Project Reference Number:
EuropeAid/137402/IN/SER/MK

КАМПАЊА ЗА ПРОМОЦИЈА НА СИСТЕМОТ ЗА ЗАШТИТА НА УКАЖУВАЧИТЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

РЕЗИМЕ НА КАМПАЊАТА

Цели

Кампањата за подигнување на јавната свест е дизајнирана да користи разни места и средства за информирање на граѓаните и другите субјекти во системот, за:

- вредноста и значењето на заштитеното пријавување
- правата и заштитата на вработените и граѓаните утврдени согласно Законот за заштита на укажувачи (во натамошниот текст: законот)
- механизми за заштитено пријавување утврдени со законот; заштита на укажувачите од одмазда заради извршено заштитено пријавување; судска заштита и надомест на штета
- улогата на вработените и граѓаните воопшто во зајакнување на интегритетот и одговорноста во општеството и институциите, до ниво на нулта толеранција на корупција и неказниност

Столбови

Кампањата ќе биде базирана на следните столбови:

- 1) конзистентен и впечатлив **визуелен идентитет** кој ќе служи како јавно „лице“ на кампањата во тек и понатаму на укажувањето воопшто
- 2) широка употреба на **традиционалните медиуми** за споделување на клучните пораки преку емитување, печатење и друго
- 3) динамично користење на **онлајн медиумите** за споделување на пораки и прашања, особено за популацијата од 18-35 години („следната генерација“)

Елементите на секој столб се дизајнирани така да се надополнуваат едни со други и да ја поддржат целокупната кампања. Сепак овие елементи не се преклопуваат, со што се постигнува максимална искористеност и ефикасност на ресурсите и средствата.

Ресурси

Се препорачува:

- ангажирање **координатор на кампањата** кој со полно определено работно време за да обезбеди ефективност во реализација на кампањата и да ги нуди и

Project Reference Number:
EuropeAid/137402/IN/SER/MK

спроведи неопходните адаптации како одговор на тековно променетите услови

- склучување договор со соодветна **фирма** специјализирана за ПР, рекламирање, графички дизајн и ИТ - за развој на визуелен идентитет, надворешно рекламирање, видеа и онлајн медиуми
- ангажирање **експерт за онлајн содржина** за поддршка на развојот на содржини за веб-страниците и социјалните медиуми
- претставници од јавната администрација, граѓанското општество и другите клучни заинтересирани страни да обезбедат иницијален и континуиран придонес во кампањата

Времетраење

Почетната фаза на кампањата ќе биде 12-18 месеци, во зависност од расположливите средства и други ресурси. Важно е да се напомене дека, без оглед на финансирањето, многу од елементите на кампањата можат - и треба - да се реализираат надвор од почетната фаза.

СТОЛБОВИ НА КАМПАЊАТА

Столб 1: Визуелен идентитет

Пристап: Дизајнирање на конзистентен и впечатлив графички концепт кој визуелно ќе ја претставува кампањата во сите пораки кон јавноста

Визуелниот идентитет е составен од:

- **Лого на кампањата:** Логото треба да биде дизајнирано од компанија за односи со јавност, кое ќе успее суптилно да ја долови суштината на укажувањето. Тоа не треба да биде премногу институционално во дизајнот или концептот, туку да има „популарно“ или „популистичко“ чувство кое се однесува на граѓани на возраст од 18-35 години, односно на т.н. „следна генерација“. Логото, треба да има изглед што визуелно ќе ги привлекува луѓето кон суштината и ќе ги мотивира читателите/гледачите да го прочитаат секој придружен текст и материјал.
- **Слоган на кампањата:** Слоганот исто така треба да биде изработен од ПР фирмата со информации од работната група на тековниот проект. Треба да создаде рамнотежа помеѓу информативната и инспиративната, „сериозната“ и „светлата“, буквалната и симболичната страна. Може да содржи и познат израз или фраза од македонскиот јазик. Слоганот треба да одговара на стилот и концептот на логото, па затоа се препорачува и двете да бидат дизајнирани од иста ПР фирма.

Strengthening the national capacities for fight against organized crime and corruption

Instrument for Pre-accession Assistance (IPA) – TAIB 2012

Project Reference Number:
EuropeAid/137402/IN/SER/MK

- Графички концепт: Ова е целокупната графичка презентација на кампањата, која ќе го содржи логото, слоганот и други елементи кои се соодветни за целиот медиум: печатен, телевизија, надворешно рекламирање, онлајн/социјални медиуми, флаери/брошури, специјални промотивни материјали. Логото и слоганот може визуелно да се адаптираат во согласност со времето, местото и начинот на кој ќе се користи графичкиот концепт. Графичкиот концепт треба да го проектира „изгледот и чувството“ на суштината на кампањата.

Памфлетот, кој е составен дел на кампањата, ќе биде произведен со овој визуелен идентитет.

Акциски план за Столб 1

Месец 1-2: ангажирањето на ПР фирма за развој на визуелен идентитет

Месец 3: утврдување на концептите за логото и слоганот

Месец 4: финализирање на логото и слоганот

Месец 5: развој и финализирање на графичкиот концепт

Месец 6-18: користење на визуелниот идентитет во медиумите и јавните кампањи

Столб 2: Традиционални медиуми

Пристап: користење на сите традиционални медиуми на континуирана основа со „портпароли“ и „предводници“ за споделување на клучните пораки на кампањата за целата публика.

Телевизија: Портпаролите ќе се појават на целиот спектар на телевизиски програми, особено оние наменети за интервјуа, со цел разјаснување и детално дискутирање за законот. Подлабоките анализи и дискусии ќе се одвиваат на тековните настани и дебатни емисии, со политичките, општествените и културните теми, за кои гледачите имаат посебен интерес.

Овие програми вклучуваат:

- дневни/неделни вести
- политички/програми за тековни настани
- дебатни емисии
- документарни/специјални емисии

Печатени медиуми: контакти и брифинзи ќе се остваруваат со издавачи, уредници и новинари заради актуелизирање на темата за укажувањето. Сториите ќе упатуваат на тоа како вработените и граѓаните можат да го користат законот и да ги искористат

Strengthening the national capacities for fight against organized crime and corruption

Instrument for Pre-accession Assistance (IPA) – TAIB 2012

Project Reference Number:
EuropeAid/137402/IN/SER/MK

предностите од него, односно на улогата на вработениот и граѓанинот како поединец во обелоденување на криминалот и заканите по јавниот интерес.

Покрај новинарите на дневните вести, ќе им се пристапи и на оние кои се специјализирани за истражувачки стории (случувања).

Овие стории ќе вклучуваат:

- вести и статии
- интервјуа
- колумни од независни експерти
- писма од читателите

Видео спотови: Ќе бидат продуцирани кратки видео спотови (од 15 до 60 секунди) кои ќе бидат презентирани на различни настани и по различни поводи. Неколку верзии ќе бидат произведени и насочени кон одредена популација, почнувајќи од општата јавност до стручна јавност/фела (на пример јавни службеници, работодавачи, вработени, правници). Овие видеа треба да бидат креирани од локална фирма со искуство во политичка, социјална и/или културна комуникација.

Видео спотовите ќе бидат користени и на:

- јавни и приватни телевизии
- кино трејлери
- филмски фестивали и други настани за општата јавност
- конференции и други настани за одредена публика

Надворешно рекламирање: Едноставни, примамливи постери, плакати, налепници и други материјали ќе бидат произведени за широка употреба. Сите материјали ќе го имаат целосниот визуелен идентитет, прилагоден за конкретна употреба. Овие материјали треба да ги направи истата локална фирма за рекламирање или графички дизајн.

Во овие материјали ќе бидат вклучени:

- билборди
- реклами за јавен превоз
- реклами на јавни урбани површини
- плакати за јавни згради, јавни објекти, останати рекламни паноа итн.

Портпароли/предводници: Овие лица ќе играат клучна улога во презентирањето на клучните пораки на кампањата на пошироката јавност и специфичната публика. Тие треба да бидат избрани врз основа на репутацијата, препознатливост, способноста за јавно говорење и фотогеничност. Експертот за комуникации/кампања ќе развие „точки за дискусија“ и ќе води медиумска обука на овие лица.

Strengthening the national capacities for fight against organized crime and corruption

Instrument for Pre-accession Assistance (IPA) – TAIB 2012

Project Reference Number:
EuropeAid/137402/ИН/SER/MK

Портпаролите/предводниците може да бидат:

- креатори на јавното мислење
- познати личности
- познати спортисти

Акциски план за Столб 2

Месец 1-2: ангажирање фирам за продукција на видеа и надворешни рекламни материјали

Месец 1-3: избор на портпароли/предводници

Месец 1-18: информирање и брифирање на печатените медиуми

Месец 3-4: размена на идеи за видеата и надворешниот рекламен материјал

Месец 4-5: финализирање на видеата и надворешниот рекламен материјал

Месец 4-18: појавување на портпароли/предводници на медиуми

Месец 6-18: користење на видеата и надворешните рекламни материјали

Столб 3: Онлајн медиуми

Пристап: Ќе бидат креирани веб страници за општата популација и за таргетираните страни и за настап социјалните медиуми за промовирање на клучните пораки и прашања на кампањата

Веб страници: Ќе биде креирана веб страница лесна за користење, со цел да се презентира прашањето за заштитеното пријавување, одредбите од законот, правата и заштитата според законот, каналите за известување на укажувачите, правните лекови и надоместоците во случај на одмазда, како и да ги комплетира ресурсите и контактите. Целата содржина ќе биде напишана на едноставен и презентирани на графички лесен начин.

Веб страницата ќе има специјализирани секции кои ќе бидат дизајнирани за:

- граѓани
- вработени
- работодавачи
- правосудство
- други

Социјални медиуми: Сите соодветни социјални медиумски канали ќе се користат: Facebook, Twitter, YouTube итн. Овие канали првенствено ќе стигнат до млади луѓе и тинејџери, кои се „следната генерација“ на активни граѓани.

**Strengthening the national capacities for fight against
organized crime and corruption**

Instrument for Pre-accession Assistance (IPA) – TAIB 2012

Project Reference Number:
EuropeAid/137402/ИН/SER/MK

На пример веб страницата "Сакам да кажам": Народниот правобранител има договор со вебстраната „Сакам да кажам“ (sdk.mk) за да ги објавуваат информациите од канцеларијата на Народниот правобранител. Бидејќи Канцеларијата на Народниот правобранител веќе ги прима и ги разгледува поплатките од вработените кои трпеле последици заради преземени дејствија. Оваа веб страница е идеално средство за спроведување на кампањата.

Акциски план за Столб 3

Месец 1-2: ангажирање на локална фирма

Месец 3: размена на идеи за веб страниците и стратегијата за социјални медиуми

Месец 4: развој на веб страници и содржини за социјалните медиуми

Месец 5: финализирање на веб страниците и содржините за социјалните медиуми

Месец 6-18: користење на веб страниците и социјалните медиумски канали

Strengthening the national capacities for fight against organized crime and corruption

Instrument for Pre-accession Assistance (IPA) – TAIB 2012

Project Reference Number:
EuropeAid/137402/IN/SER/MK

ПЛАН И ДИНАМИКА ЗА ОБУКА И ЗА ЦЕЛНИ ГРУПИ

РЕЗИМЕ

Цел

Обуките што ќе се спроведат имаат за цел да ги информираат засегнатите страни за концептот на заштитено укажување и за Законот за заштита на укажувачи (во натамошниот текст: Законот). Со спроведувањето на планираните обуки се очекува секоја целна група да се стекне со информации за соодветно нејзино постапување во случај на укажување.

Пристап

Секоја целна група ќе биде обучена за:

- вовед во системот на пријавување и заштитата на укажувачите
- општите и посебните цели на законот
- информации, средства и алатки потребни за спроведување на Законот

Посебен акцент треба да биде ставен на соодветното постапување по пријавите од укажувачите:

- заштита на укажувачот од одмазда, како и заштита на неговиот идентитет
- проверка на содржината на пријавите и превземање на активности за отстранување на несоодветното однесување и опасностите по јавниот интерес
- надомест за претрпена штета на укажувачите

За успешно спроведување на обуките соодветно треба да се вклучат и Министерството за информатичко општество и администрација, Академијата за судии и јавни обвинители, ЗЕЛС, институции со сопствени капацитети за спроведување на обуки. Начинот и содржината на обуките ќе се реализира во соработка и координација со Државната комисија за спречување на корупцијата

Ресурси

Државната комисија за спречување на корупцијата, согласно своите законски надлежности, треба да биде водечка институција и координатор за спроведување на планот и динамиката на обуките.

Strengthening the national capacities for fight against organized crime and corruption

Instrument for Pre-accession Assistance (IPA) – TAIB 2012

Project Reference Number:
EuropeAid/137402/IN/SER/MK

Обучувачите треба да бидат претставници од различни сфери, вклучувајќи, но не ограничувајќи се на:

- експерти во областите на заштитата на укажувачите, правата на работниците, антикорупцијата, дискриминацијата и човековите права
- претставници од соодветни институции
- универзитетски професори од областа на трудовото право
- судии со соодветна експертиза
- адвокати/синдикати кои ги претставуваат вработените
- адвокати/организации кои ги претставуваат работодавачите
- медијатори и други практичари кои се специјализирани за работни спорови

Се препорачува секоја обука да се состои од околу 25 учесници.

ПЛАН ЗА ОБУКИ

(во препорачан хронолошки редослед)

МОДУЛ 1: ДВА ДЕНА

Група за обука	Содржина на обука
• Овластени лица за прием на пријави од укажувачи (според Законот) во сите	• Вовед во заштитеното пријавување и заштитата на укажувачите

Strengthening the national capacities for fight against
organized crime and corruption

Instrument for Pre-accession Assistance (IPA) – TAIB 2012

Project Reference Number:
EuropeAid/137402/IN/SER/MK

<p>јавни институции</p>	<ul style="list-style-type: none">• Општи и посебни цели на законот и негови одредби• Имплементација на подзаконски акти кои произлегуваат од Законот за заштита на укажувачите• Детални одговорности според Законот, кои вклучуваат:<ul style="list-style-type: none">– утврдување дали Законот се однесува на лицето кое пријавува– идентификување и спроведување на мерки за заштита– заштита на доверливоста на укажувачите (т.е. идентитет, податоци)– објавување и интерни акти• Злоупотреба на пријавувањето• Санкции<ul style="list-style-type: none">– Прекршочни одредби <p><u>Очекувани резултати</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Стекнати и унапредени знаења за практична примена на законот
<ul style="list-style-type: none">• Раководни лица во јавни институции со посебни улоги, институции во кои се врши надворешно пријавување според Законот (член 5 став 1 и член 8 став3)	<ul style="list-style-type: none">• Вовед во заштитеното пријавување и заштитата на укажувачите, општи и посебни цели на Законот и негови одредби, вклучувајќи:<ul style="list-style-type: none">– Член 5 (заштитено надворешно пријавување)– Член 8 и 9 (заштита на укажувачите)• Како до заштита на доверливоста на укажувачите (т.е. идентитет, податоци)• Злоупотреба на пријавувањето• Case study – симулација на случаи• Практично постапување – размена на искуства на учесниците• Упатство за санкции:<ul style="list-style-type: none">– Прекршочни одредби <p><u>Очекувани резултати</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Стекнати и унапредени знаења за практична примена на законот
<ul style="list-style-type: none">• Вработени од вработени во државна администрација	<ul style="list-style-type: none">• Вовед во заштитеното пријавување и заштитата на укажувачите• Општи и посебни цели на законот и негови одредби• Одговорности на институциите и овластените лица за прием

Strengthening the national capacities for fight against organized crime and corruption

Instrument for Pre-accession Assistance (IPA) – TAIB 2012

Project Reference Number:
EuropeAid/137402/IN/SER/MK

	<p>на пријави од укажувачи</p> <ul style="list-style-type: none">• Канали на заштитено пријавување• Право на заштита од одмазда, заштита на идентитет/податоци,• Злоупотреба на пријавувањето• Пријавување одмазда, институционална и судска заштита• Права на членовите на семејството и блиските лица на укажувачот <p><u>Очекувани резултати</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Разбирање на правата, можностите и одговорностите согласно законот
--	---

МОДУЛ 2: ДВА ДЕНА

<ul style="list-style-type: none">• Вработени во јавниот сектор	<ul style="list-style-type: none">• Вовед во заштитеното пријавување и заштитата на укажувачите• Општи и посебни цели на Законот и негови одредби• Одговорност на институциите и овластените лица за прием на пријави од укажувачи• Канали на заштитено пријавување• Право на заштита од одмазда, заштита на идентитет/податоци, компензација/надоместок• Злоупотреба на пријавувањето• Пријавување одмазда, институционална и судска заштита• Права на членовите на семејството и блиските лица <p><u>Очекувани резултати</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Разбирање на правата, можностите и одговорностите согласно Законот
<ul style="list-style-type: none">• Вработените во правни лица од приватниот сектор со 10 или повеќе вработени	<ul style="list-style-type: none">• Вовед во заштитеното пријавување и заштитата на укажувачите• Општи и посебни цели на Законот и негови одредби• Имплементација на подзаконски акти кои произлегуваат од Законот за заштита на укажувачи• Објавување на внатрешни акти• Права на укажувачите• Заштита на доверливоста на укажувачите (т.е. идентитет,

Strengthening the national capacities for fight against
organized crime and corruption

Instrument for Pre-accession Assistance (IPA) – TAIB 2012

Project Reference Number:
EuropeAid/137402/IN/SER/MK

	<p>податоци)</p> <ul style="list-style-type: none">• Злоупотреба на пријавувањето• Упатство за санкции:<ul style="list-style-type: none">– Прекршочни одредби <p><u>Очекувани резултати</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Разбирање на одговорностите согласно Законот и почитување на правата на вработените
--	---

МОДУЛ 3: ДВА ДЕНА

<ul style="list-style-type: none">• Судии	<ul style="list-style-type: none">• Вовед во заштитеното пријавување и заштитата на укажувачите• Општи и посебни одредби и цели на Законот• Насоки за:<ul style="list-style-type: none">– утврдување дали законот се однесува на лицето кое пријавува (дали има статус на укажувач)– утврдување дали пријавувањето е во заштита на јавниот интерес– товар на докажување– заштита од одмазда– институционална и судска заштита– злоупотреба на пријавувањето– санкции <p><u>Очекувани резултати</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Стекнати и унапредени знаења за практична примена на Законот
<ul style="list-style-type: none">• Адвокати и другите правни застапници	<ul style="list-style-type: none">• Вовед во заштитеното пријавување и заштитата на укажувачите• Општи и посебни цели на Законот и негови одредби <p>Насоки за:</p> <ul style="list-style-type: none">– утврдување дали законот се однесува на лицето кое пријавува (дали има статус на укажувач)– утврдување дали пријавувањето е во заштита на јавниот интерес– товар на докажување– заштита од одмазда

Strengthening the national capacities for fight against
organized crime and corruption

Instrument for Pre-accession Assistance (IPA) – TAIB 2012

Project Reference Number:
EuropeAid/137402/IN/SER/MK

	<ul style="list-style-type: none">– институционална и судска заштита– злоупотреба на пријавувањето– санкции <p><u>Очекувани резултати</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Стекнати и унапредени знаења за нивната потенцијална улога во случаите на заштитено пријавување, во рамките на законот, вклучувајќи советување и застапување на укажувачите во остварувањето на нивните права и барање правни лекови
--	---

МОДУЛ 4: ЕДЕН ДЕН

<ul style="list-style-type: none">• Новинари и претставници од медиумските организации	<ul style="list-style-type: none">• Вовед во заштитеното пријавување и заштитата на укажувачите• Општи и посебни одредби и цели на законот, кои вклучуваат:<ul style="list-style-type: none">– Член 6 (заштитено јавно пријавување) <p><u>Очекувани резултати</u></p> <ul style="list-style-type: none">– Разбирање на нивната потенцијална улога во случаите на заштитено пријавување, во рамките на Законот, вклучувајќи заштита на укажувачите
<ul style="list-style-type: none">• Претставници на граѓанското општество	<ul style="list-style-type: none">• Вовед во заштитеното пријавување и заштита на укажувачите• Улога на граѓанските организации како поттикнувач и поддржувач на системот за заштита на укажувачите• Општи и посебни одредби и цели на Законот, кои вклучуваат:<ul style="list-style-type: none">– Член 6 (заштитено јавно пријавување) <p><u>Очекувани резултати</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Разбирање на нивната потенцијална улога во случаите на заштитено пријавување, во рамките на Законот, вклучувајќи заштита на укажувачите

Project Reference Number:
EuropeAid/137402/IN/SER/MK

Памфлет

Цел

Развивање на лесен, едноставен, визуелно привлечен памфлет наменет за вработените и воопшто за граѓаните, заради приближување на примената на укажувањето како позитивно дејствие и генерално Законот за заштита на укажувачите (во натамошниот текст: Законот), вклучувајќи процедури за негова примена.

Памфлетот ќе се базира на графики и илустрации со минимален текст, се со цел визуализација на системот на укажување. Целта е читателите да можат брзо да ја разберат темата без да бидат збунети или преоптоварени со технички информации и да разберат како да контактираат со релевантните институции за помош и понатамошни информации.

Едноставноста ќе биде клучот за анимирање на граѓаните и нивно лесно прифаќање на законот, системите и процедурите за укажување.

Памфлетот е интегрална компонента на севкупната стратегија за кампањата за подигнување на јавната свест. Според тоа, логото, слоганот и графичкиот концепт развиен за кампањата треба да бидат рефлектирани во памфлетот.

Дополнително, со цел да се обезбеди ефикасност и конзистентност, памфлетот треба да биде дизајниран и направен од страна на истата ПР агенција ангажирана за изработка на материјалите за кампањата.

Формат

Триделен, двостран, фул колор на лесна А4 хартија.

Ресурси

Се препорачува да се склучи соодветен договор со искусна ПР агенција или фирма за графички дизајн.

Содржина и текст

Предна страна (1/3 од страната – хоризонтално):

- Главен визуелен идентитет (лого/ слоган)
- Имиња и логоа на клучните јавни институции вклучени во системот за укажување (пр. ДКСК, Народен правобранител)

**Strengthening the national capacities for fight against
organized crime and corruption**

Instrument for Pre-accession Assistance (IPA) – TAIB 2012

Project Reference Number:
EuropeAid/137402/IN/SER/MK

Внатрешна страна (цела страна – вертикално):

- Илустриран водич за:
 - заштитено пријавување утврдено со закон
 - правата на укажувачите и „блиските лица“
 - одговорностите на укажувачите
 - доверливост и заштита
 - пристап до правни лекови и судска заштита
- Детални илустрирани насоки за тоа како вработените може внатрешно, надворешно или јавно да пријават и за чекорите што би следеле

Задна страна (2/3 од страната – хоризонтално):

- Целосни контакт информации на “каналите” за надворешно пријавување (на пример: ДКСК, Народен правобранител, Јавно обвинителство)
- Главен визуелен идентитет (слоган / лого)